

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України про внесення змін до статті 16 Закону України «Про поховання та похоронну справу» щодо особливостей поховання померлих одиноких громадян

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

Необхідність змін, які пропонуються законопроектом обумовлена тим, що наразі в Україні відсутній дієвий механізм для використання тіл померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні тіл знайдених невпізнаних трупів в якості навчального анатомічного матеріалу в медичних вузах. Звичайно, чинне законодавство не забороняє громадянам, скласти відповідні заповіти на передачу свого тіла після смерті до тих чи інших наукових закладів для подальшого використання в наукових чи учбових цілях, але такі випадки є поодинокими і наявної проблеми не вирішують.

Відсутність необхідного анатомічного матеріалу призводить до ситуації, коли майбутні студенти-медики не мають можливості вивчати тіло людини, препаруючи людські трупи, а новітні технологічні симулятори, які б могли в повному обсязі замінити роботу з анатомічним матеріалом не закуповуються навчальними закладами у зв'язку з високою ціною таких приладів та обмеженим бюджетним фінансуванням останніх. В таких умовах, знайомитися з будовою організму та його анатомічними особливостями, студенти можуть хіба що за схемами або використовуючи звичайних манекенів.

Фахівці застерігають, що прогалини навчання позначиться і на якості практичної медицини, адже слід розуміти, що жоден симулятор з доступних наразі в Україні, ніколи не замінить собою природної будови людського організму і не зможе точно відтворити клінічну ситуацію.

Тільки робота з анатомічним (трупним) матеріалом сприятиме максимальному вивченню студентами особливостей організму людини і глибшого пізнання його будови. Крім того, такі заняття розвивають у студентів і клінічне мислення: дають можливість спостерігати численні прояви індивідуальних особливостей в будові тканин і органів, що вкрай важливо в їх майбутньої практичної діяльності.

З урахуванням того, що в чинному законодавстві питання поховання одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, тіл знайдених невпізнаних трупів віднесені до повноважень органів місцевого самоврядування і фінансуються виключно з місцевих бюджетів (які на сьогоднішній день мають значні проблеми з наповнюваністю), прийняття пропонованих змін дозволить звільнити місцеві бюджети від значної частини таких видатків та надасть можливість місцевим громадам використати дані кошти на інші соціальні потреби.

Національна академія медичних наук України (далі - НАМН України) підтримує законопроект та погоджується з тим, що для повноцінної підготовки майбутніх лікарів, студенти вищих медичних навчальних закладів повинні мати можливість знайомитись з будовою організму людини на відповідних анатомічних матеріалах (*лист від НАМН України № 5-7/1012 від 03.06.2021 додається*).

2. Цілі та завдання проекту Закону

Метою законопроекту є закріплення на законодавчому рівні можливості використання в якості навчального анатомічного матеріалу в медичних закладах вищої освіти нашої держави, тіл померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні та тіл знайдених невідомих трупів.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Закону

Проектом Закону пропонується викласти статтю 16 Закону України «Про поховання та похоронну справу» у новій редакції, положення якої закріплюють на рівні закону можливість використання тіл померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів у якості анатомічного матеріалу у навчальному процесі відповідно до Порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Крім того, пунктом 1) частини 2 Прикінцевих положень законопроекту доручається Кабінету Міністрів України у тримісячний термін розробити та затвердити «Порядок використання тіл померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів у якості анатомічного матеріалу у навчальному процесі».

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правовідносини в зазначеній сфері регулюються Конституцією України, Законом України «Про поховання та похоронну справу» та іншими нормативно-правовими актами.

Положення даного законопроекту не потребують внесення змін до інших Законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування проекту Закону

Прийняття проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття проекту Закону про внесення змін до статті 16 Закону України «Про поховання та похоронну справу» щодо особливостей поховання померлих одиноких громадян сприятиме підвищенню рівня кваліфікації випускників медичних вузів та надасть можливість рівного доступу студентів-медиків до практичного навчання в найбільш ефективній формі.

Народні депутати України

С.В. Кузьмїних

В.О. Зуб

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КУЗЬМІНИХ СЕРГІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ ³
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000004540430003302B02
Дійсний до: 29.03.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 273д9/1-2021/300278 від 27.09.2021

653986